

FOLKETINGET

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkenes tilstedeværelse i fremtiden

Kirkeudvalget

28. februar 2024 kl. 9.30 – 12.00

Landstingssalen

FOLKETINGET

Velkomst

Søren Espersen (DD), formand for Kirkeudvalget

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Magnus Korning Andersen

Tænketanken Mandag Morgen

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

HVERDAGSDEMOKRATI I FOKUS

Et smugkig på resultaterne

Åben høring, 28.2.2024

Med støtte fra
TrygFonden

Tre spørgsmål

1. Hvad er et hverdagsdemokrati?
2. Hvordan engagerer danskerne sig i dem?
3. Hvem sidder i ledelsen?

HVERDAGSDEMOKRATIER ER

**...de formelle, demokratiske og selvbestemmende organisationer,
hvor danskerne engagerer sig frivilligt**

Tre typer:

- Foreninger
- Bestyrelser og råd i selvbestemmende institutioner
- Demokratiske virksomheder

UNDERSØGELSENS FIRE ELEMENTER

#1 – Survey til danskerne

#2 – Survey til hverdagsdemokratiske ledere

#3 – Interviews med hverdagsdemokratiske ledere

#4 – Fokusgrupper med danskerne

SAMLET
RAPPORT

UNDERSØGELSENS FIRE ELEMENTER

#1 – Survey til danskerne

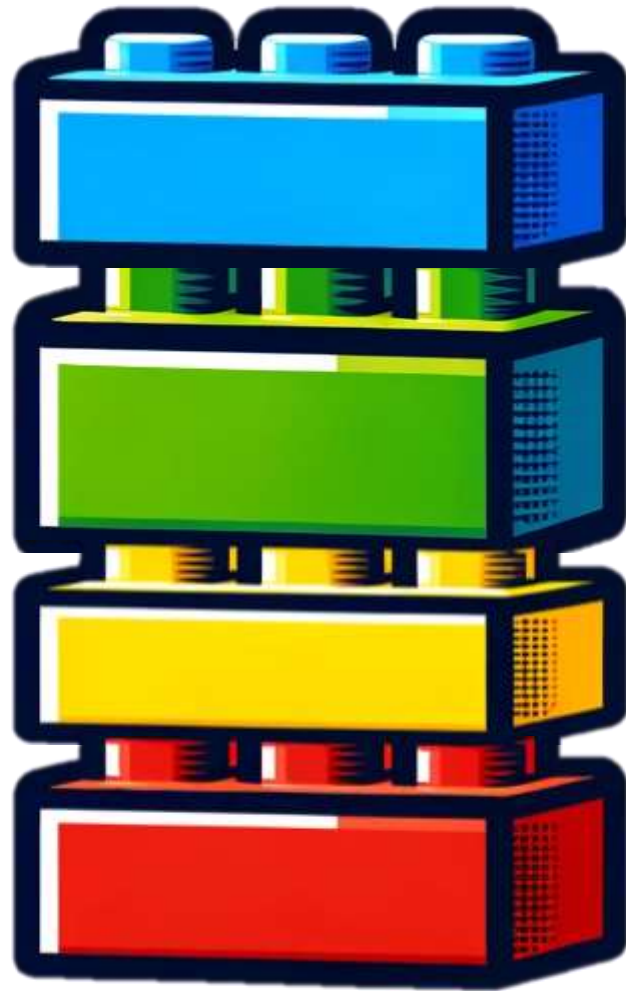
#2 – Survey til hverdagsdemokratiske ledere

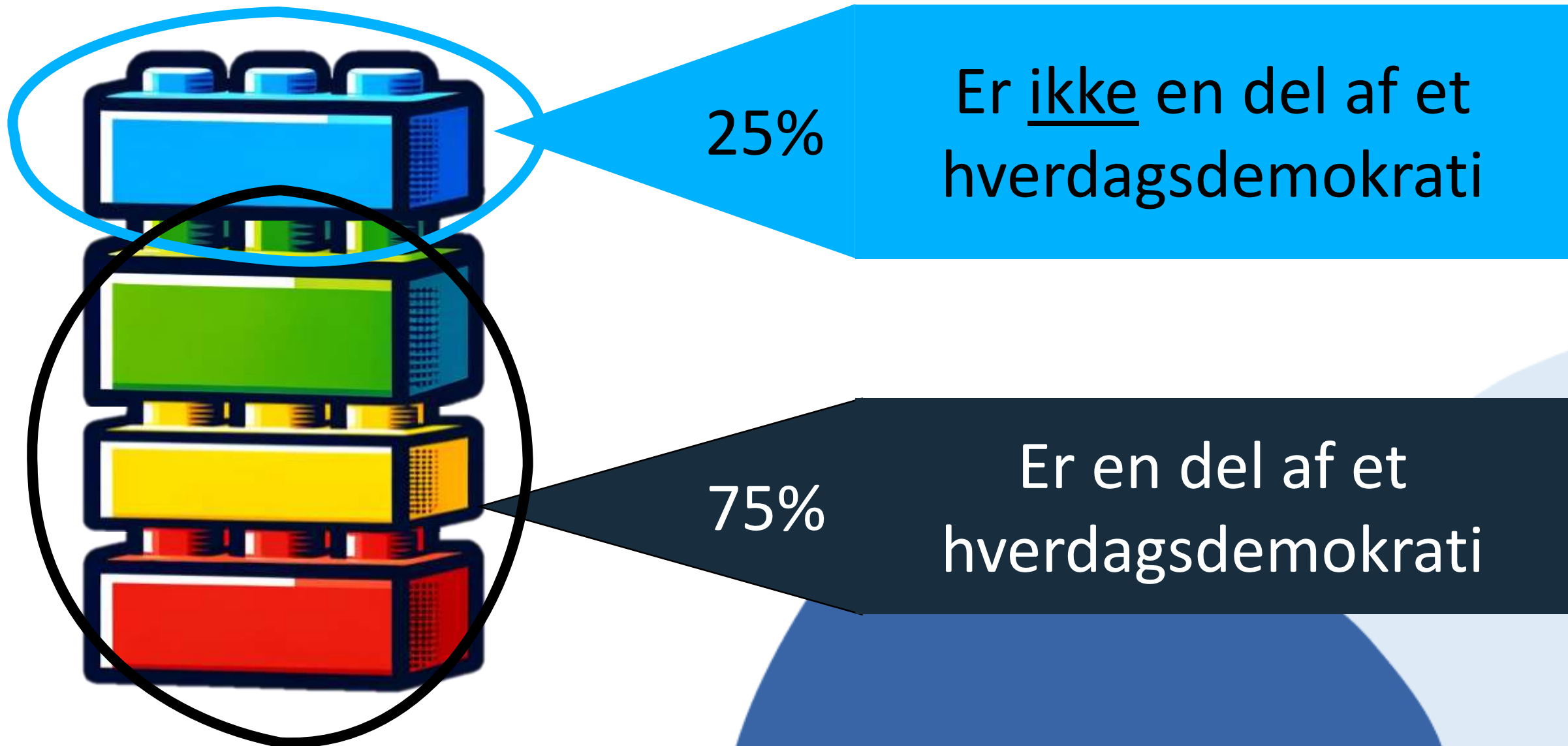
#3 – Interviews med hverdagsdemokratiske ledere

#4 – Fokusgrupper med danskerne

SAMLET
RAPPORT

UNDERSØGELSEN LANCERES DEN 3. JUNI I FÆLLESSALEN

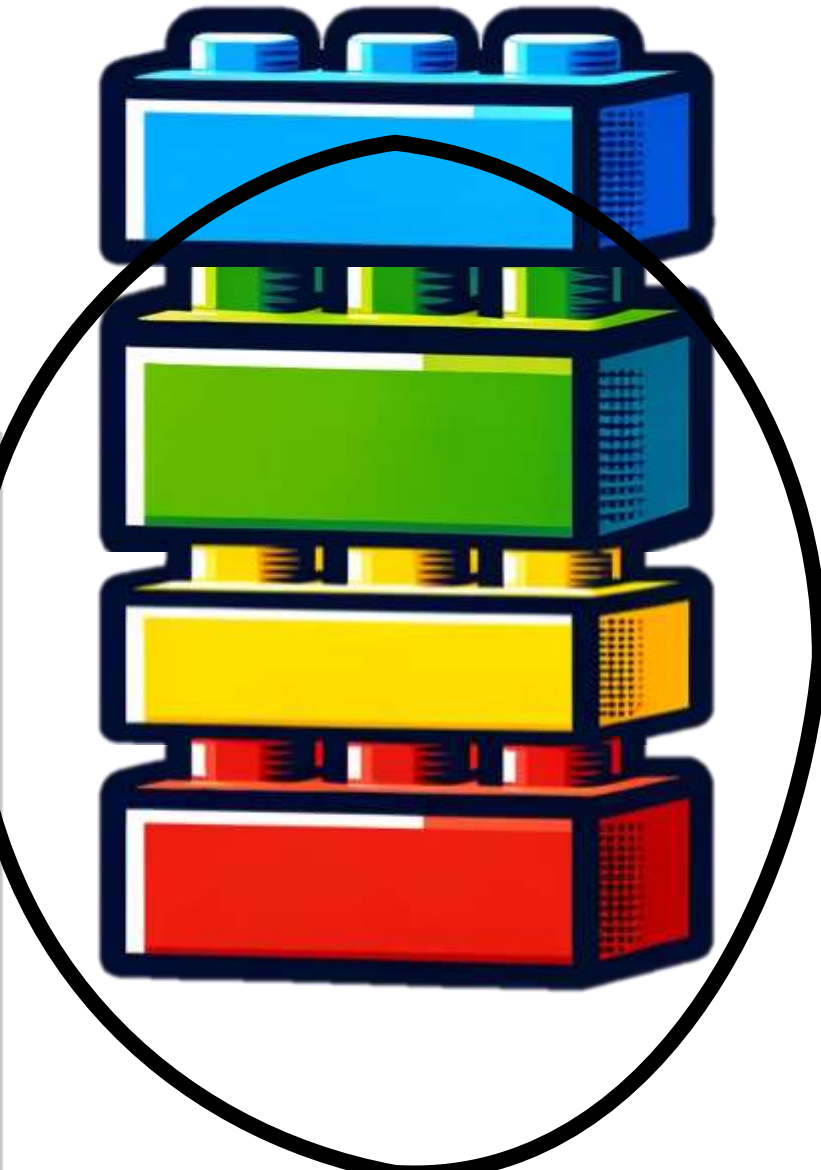

25%

Er ikke en del af et hverdagsdemokrati

De oplever ikke, at de er en del af et hverdagsdemokrati, men mange har medlemsrettigheder i et hverdagsdemokrati.

75%

Er en del af et
hverdagsdemokrati

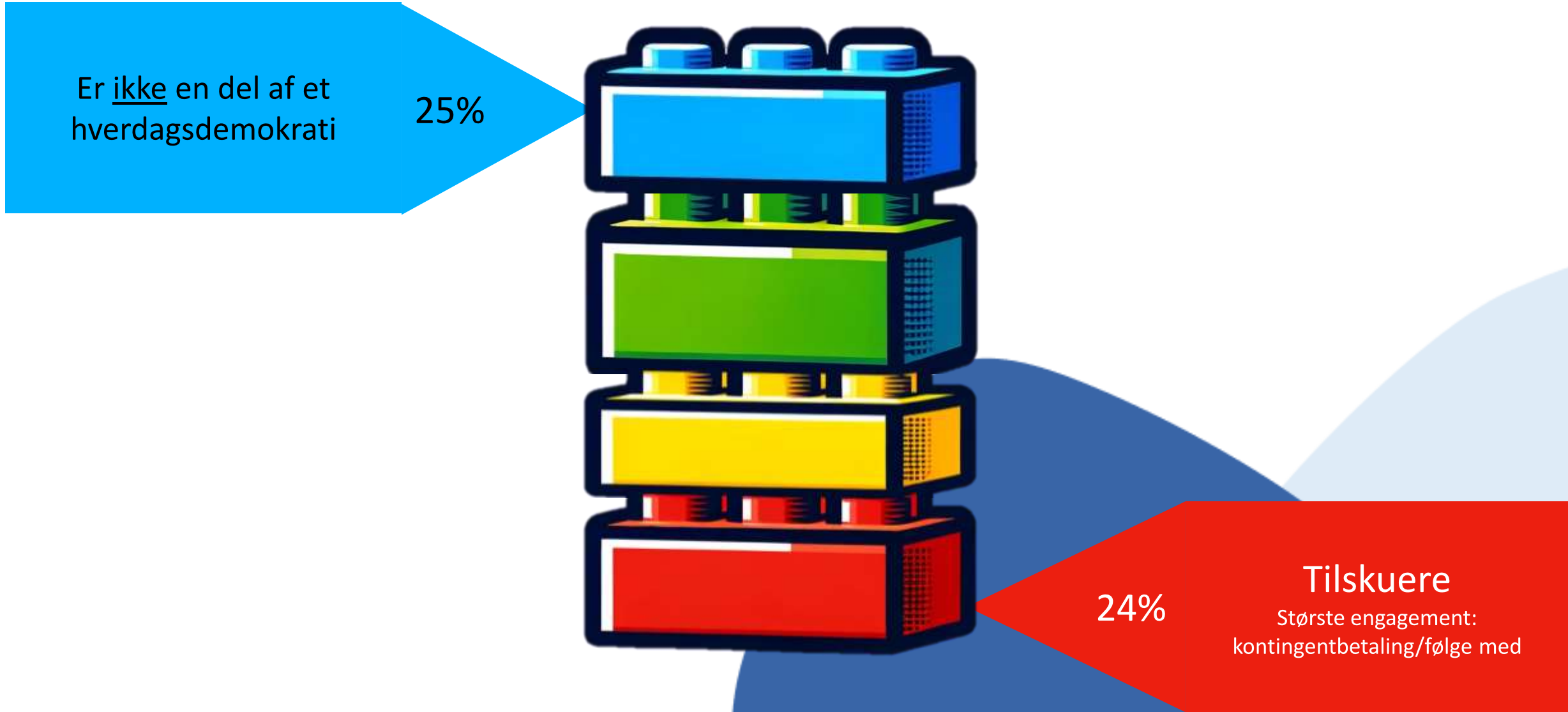
- Ofte del af flere organisationer, som beskæftiger sig med forskellige områder.
- Varierende engagementsniveau – men alle er bevidste om, at de er med og betaler som minimum kontingent eller følger med i information.

Er ikke en del af et
hverdagsdemokrati

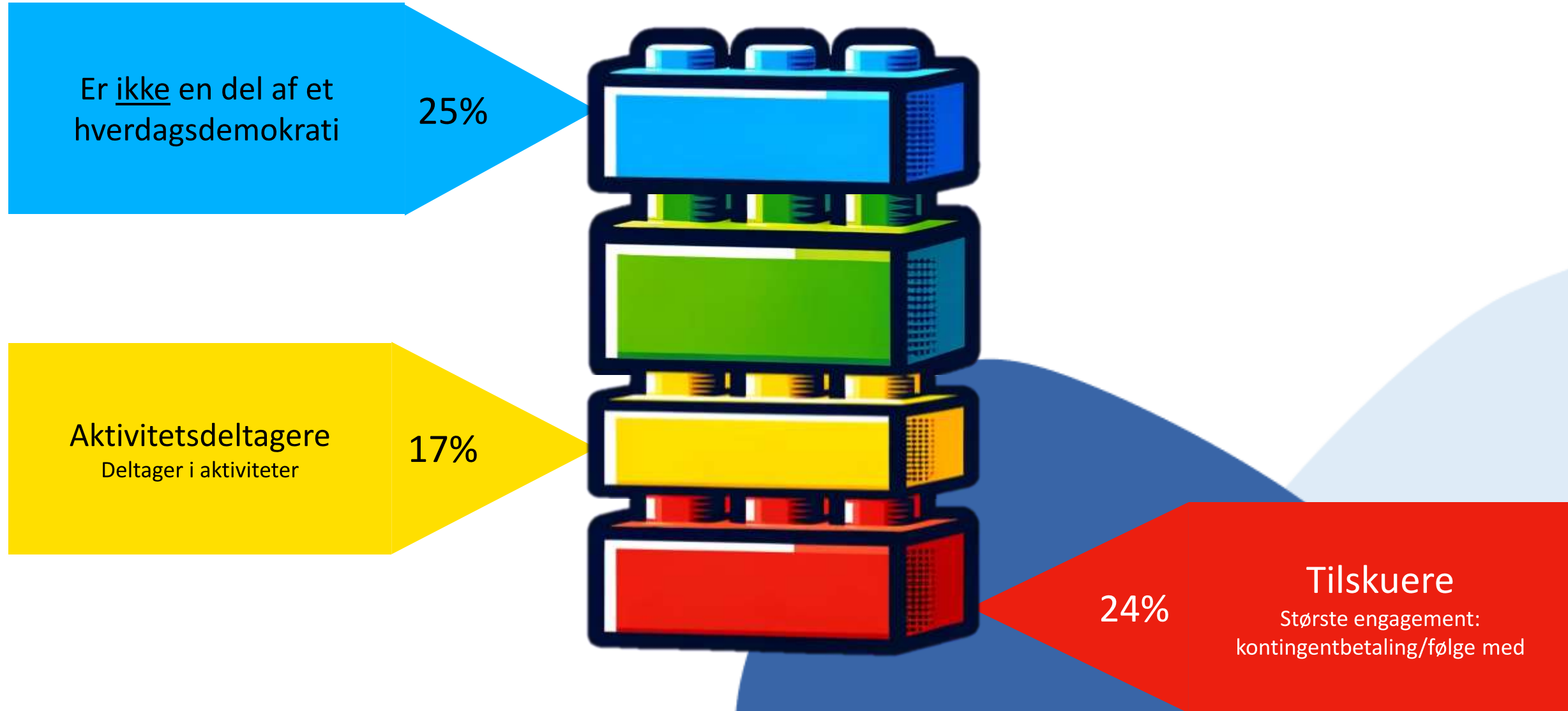
25%

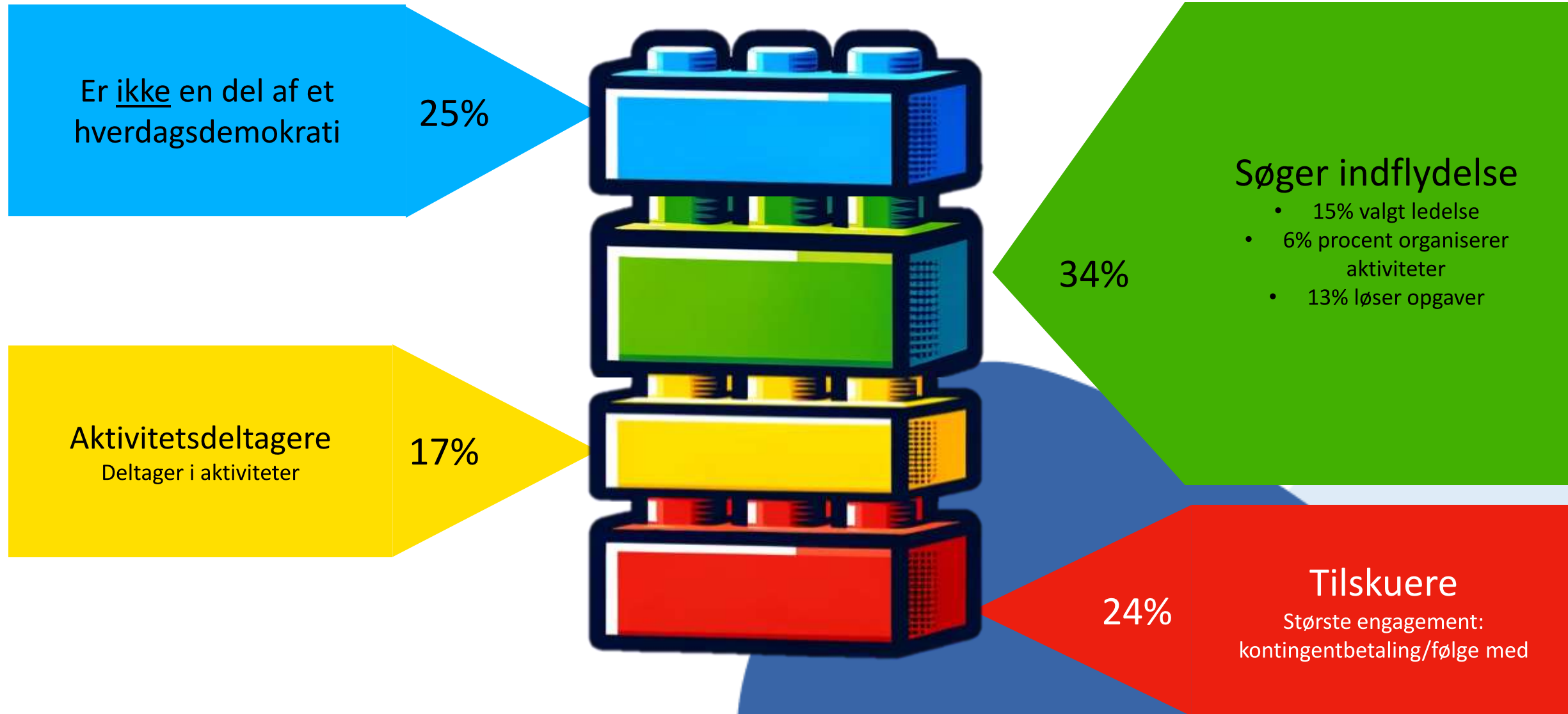

Hvordan engagerer danskerne sig i hverdagsdemokratiet?

Hvordan engagerer danskerne sig i hverdagsdemokratiet?

55% synes, at de har gode muligheder for at påvirke deres hverdag gennem hverdagsdemokratiet

55% synes, at de har gode muligheder for at påvirke deres hverdag gennem hverdagsdemokratiet

Indflydelse i hverdagsdemokratiet er vigtigt for **51%**, men kun **28%** oplever, at mange vil have den

Hvem sidder i ledelsen?

Hver femte mand og hver tiende kvinde er valgt som en del af ledelsen

	Valgt som en del af ledelsen
	19%
	11%
I alt (af den samlede voksne befolkning)	15%

Hvem sidder i ledelsen?

Dem med lange uddannelser er oftere valgt som en del af ledelsen

Uddannelseslængde	Valgt som en del af ledelsen
Kort	12%
Mellem	14%
Lang	20%
I alt (af den samlede voksne befolkning)	15%

Hvem sidder i ledelsen?

Den valgte ledelse er de ældres domæne

	Andel af danskerne, der er valgt som en del af ledelsen
18-30 år	10%
30-50 år	11%
51-65 år	19%
66+ år	20%
I alt (af den samlede voksne befolkning)	15%

Hvem sidder i ledelsen?

... men de yngre er oftere uformelle ledere

	Andel af: Formelle ledere (valgt) + Uformelle ledere (som organiserer aktiviteter)
18-30 år	21%
30-50 år	17%
51-65 år	22%
66+ år	24%
I alt (af den samlede voksne befolkning)	21%

Hovedpunkter:

- Hverdagsdemokratier = demokratiske og selvbestemmende organisationer, hvor danskerne engagerer sig frivilligt.
- 75% er en del af et hverdagsdemokrati, men kun 34% søger indflydelsen.
- Blandt dem, som er en del af et hverdagsdemokrati, er det 51%, som synes, at indflydelsen er vigtig.
- Det er generelt ikke rift om at få indflydelse.
- Ledelsesposterne er skævt fordelt: flere mænd end kvinder, flere ældre og flere med lange uddannelser.
- Flere unge er uformelle ledere.

FOLKETINGET

Jais Poulsen

Folkekirkenes Uddannelses- og
Videnscenter

Berit Weigand Berg

Kirkefondet

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkenes
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

DANSKERNES FORVENTNINGER TIL OG ENGAGEMENT I FOLKEKIRKEN

EN TYPOLOGI

V. evaluerings- og udviklingskonsulent Jais Poulsen, FUV
&
udviklingskonsulent Berit Weigand Berg, Kirkefondet

BAGGRUND

Arketyper blandt folkekirkemedlemmerne

- Den kristne
- Den lokale
- Den nationalkulturelle
- Familiemennesket
- Samfundsborgeren

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020

- bog 1 – kvantitative studier
& bog 2 – kvalitative studier

Kirketyper i medlemmernes oplevelse af folkekirken

- Bekendelseskirke
- Relationskirke
- Tilknytningskirke
- Traditionskirke
- Medlemskirke

Kirkefondet

Et bæredygtigt sogn i storpastoratet?

- en rapport på baggrund af kvalitative interviews

DEN KRISTNE

Kristent tros- eller værdifællesskab

Tro, forholdet til Gud, at koble ind på noget, der er større end én selv, kristne værdier

Gudstjenesten og at være i kirken

- Nærhed til Gud
- Ro og refleksion
- Håb, fred i sjælen og glæde
- Menighedsfællesskab eller kristent værdifællesskab

Efter gudstjenesten

- Sætter sig måske på en bænk på kirkegården og reflekterer eller finder det her særlige øjeblik

Citat

"Der går ikke en dag uden, jeg tænker på Gud eller Jesus eller ja, engle eller hvad ved jeg. [...] jeg glad for, at jeg har min tro."

"Om [Bibelen] er sand, eller om den ikke er sand, altså. Der hælder jeg nok mest til, at det er en god genfortælling. Men som bærer på nogle stærke værdier, som man sagtens kan, altså som man kan bruge i sine fortællinger om, hvordan man skal leve et liv".

Hvad er kirke?

- Bekendelseskirke – at bekende sig til den kristne tro og folkekirkens bekendelse i bred forstand
- Relationskirke – tilknytningen til kirke som relationer og fællesskaber
- Medlemskirke – at se kirken som bærer af væsentlige værdier i samfundet, som man gennem medlemskab ønsker at bakke op om værdifællesskabet i sognet

Motivation

- At skabe tros- eller værdibårne aktiviteter.
- Den gode prædiken
- Styrke trosfællesskabet eller det kristne

Foto: gratis billede fra Pixabay.com

DEN LOKALE

Lokalt geografisk fællesskab

Kirken som lokalt samlingspunkt, menigheden som indgang til det lokale fællesskab

Gudstjenesten og at være i kirken

- At gå i kirke er at tage del i det lokale fællesskab
- Kirken er et sted, hvor man møder andre lokale
- Menighedsrådet er en vej til nye venskaber
- Gudstjenesten er en bekræftelse af det lokale fællesskab
- Salmerne og at synge sammen er en højt værdsat bekræftelse af fællesskabet

Efter gudstjenesten

- Kirkekaffen er vigtig og en naturlig forlængelse af gudstjenesten, der giver høj værdi, da den skaber rummet for det lokale fællesskabs udfoldelse
- Ønsker sig en bredere tilkobling til lokalsamfundet i andre aktiviteter i kirken

Citat

"[...] der er jo også et fællesskab, når man kommer i kirken altså, hvis man kommer i kirken, som mine bedsteforældre, og man bor i en lille landsby, så hilser man på hinanden."

Hvad er kirke?

- Relationskirke - tilknytningen til kirke som relationer og fællesskaber
- Tilknytningskirke - tilknytning til den lokale kirkebygning og kirkegård

Motivation

- At styrke kirken som et naturligt lokalt samlingspunkt
- At man lærer hinanden at kende i lokalområdet

Foto: Ansgarkirken i Hedehusene
© Johannes Stenberg
Brooks, Stenberg
Creative

DEN NATIONALKULTURELLE

Nationalkulturelt fællesskab

Kirken og religiøs praksis som udtryk for national kultur, kirkens historie

Gudstjenesten og at være i kirken

- Kirkens og gudstjenestens fysiske elementer og historie har central betydning: arkitektur, kirkens forskellige rum, alter, altertavle, døbefont, prædikestol
- Gudstjenesten og dens elementer er udtryk for vigtig dansk kultur og tradition
- Kirkerne er nationale kulturelle monumenter og bliver symboler på vores kulturs bestandighed
- Kirke og gudstjeneste kobler den enkelte ind på vores historie

Efter gudstjenesten

- Går måske en tur for at se på gravstenene og få en oplevelse af historiens vingesus
- Vender sig på kirkestien og ser på kirken for at finde ro og tryghed i den fælles kulturelle historiefortælling

"Altså jeg ville meget, meget nødig, at kirken ikke var der, og kirkegården ikke var der. Også fordi, hvis ikke man kan forstå tiden nu her, så kan man gå over og kigge på kirken og sige, jamen den er bygget for 1000 år siden, eller 900 år siden, og så dengang var der altså også mennesker, der kunne lægge to og to sammen og finde ud af at stable et hus på benene, ikke"

"Jeg føler, at det er knyttet til Danmark. Og Danmark er mig"

Hvad er kirke?

- Tilknytningskirke - tilknytning til den lokale kirkebygning og kirkegård
- Medlemskirke - at se kirken som bærer af væsentlige værdier i samfundet, som man gennem medlemskab ønsker at bakke op om

Motivation

- At kunne være med til at opleve og synliggøre det nationalkulturelle fællesskab i kirken og dens aktiviteter

At gøre det tydeligt, hvordan folkekirken og den lokale kirke er en vigtig del af kulturarven og af det som bringer Danmark sammen

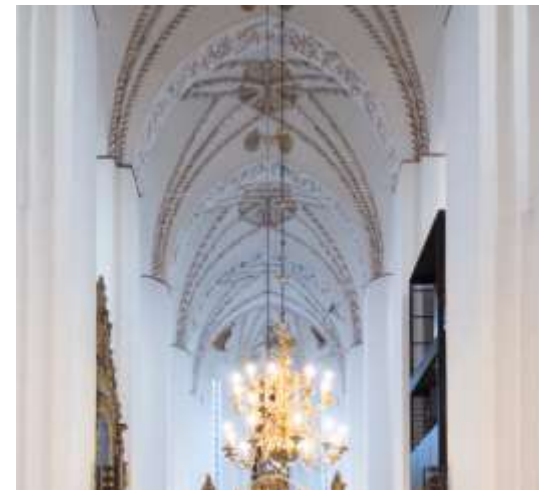

Foto: fra Folkekirken.dk's fotodatabase

FAMILIEMENNESKET

Familiefællesskabet

Familiens erindringskæde, slægt, familietradition, kristendom del af opdragelsen

Gudstjenesten og at være i kirken

- Overgangsritualer er familiefortælling
- Gudstjeneste er en familieaktivitet
- Det familiemæssige relationelle er det vigtigste
- Kirken leverer en vigtig ramme om familielivet
- Kirken er stedet, hvor man mindes tidligere generationer

Efter gudstjenesten

- Tænder et lys for mormor sammen med barnebarnet og får en eksistentiel snak
- Tager børn eller børnebørn med på kirkegården eller til familiegravstedet for at mindes, reflektere og koble ind på familiefortællingen

"[...] når jeg sidder i [kirken] juleaften, så er det julestemning. Og det vil sige, det er glæde, det er hygge med familien, og så synes jeg, at det er overordentlig fedt at høre [kirkens] kor synge, fordi de synger så pissehamrende godt. Altså det er jo virkelig, virkelig, og så i det rum, altså kirkerummet kan jo altså også noget med akustikken og sådan noget der. Så på den måde, så er det virkelig hyggeligt, og det er virkelig behageligt. Og meget sådan, det er sådan en rigtig familieting"

Hvad er kirke?

- Bekendelseskirken – at bekende sig til den kristne tro og folkekirkens bekendelse i bred forstand
- Traditionskirke – tilknytning til folkekirkelige traditioner og ritualer, fx julegudstjenester, dåb, bryllupper og begravelser
- Tilknytningskirke - tilknytning til den lokale kirkebygning og kirkegård

Motivation

- At skabe gode familieoplevelser

Foto: Fastelavn i Skødstrup, Folkekirken.dk's fotodatabase

SAMFUNDSBORGEREN

Strukturelt og institutionelt fællesskab

Kirken som samfundsinstitution, kirkens funktioner i samfundet

Gudstjenesten og at være i kirken

- Folkekirken og tro er en social kontrakt
- Højtider i kirken skaber samfundsmæssigt fællesskab
- Kirken er en social aktør
- Gudstjeneste, religiøs praksis og tro ansues som en coping-mekanisme

Efter gudstjenesten

- Går tilfreds hjem med forvisningen om, at folkekirken er der for dem, der har behov for den
- Glædes over, at folkekirken er der, hvis hun selv, skulle få behov for den en dag

Citat

"Det handler også for mig om at bidrage til fællesskabet, altså det handler om at bidrage til, at der, at jeg ved, at der er nogle, der har et stort behov og en stor glæde ved at komme der og være der, og at det netop hjælper nogle mennesker til at hvile på en anden måde, ikke? Det synes jeg jo er så fint, og jeg vil gerne have lov til at bidrage til det fællesskab, altså. Lige så vel som jeg med glæde betaler min skat, altså, og bidrager til det fællesskab."

Hvad er kirke?

- Medlemskirke - at se kirken som bærer af væsentlige værdier i samfundet, som man gennem medlemskab ønsker at bakke op om

Motivation

- At engagere sig i det sociale arbejde i tilknytning til kirken
- At sikre at kirken er der for dem, der har brug for den – fx udsatte grupper

Foto: fra Folkekirken.dk's fotodatabase

KONTAKT

Jais Poulsen

Evaluerings- og udviklingskonsulent
Folkekirken Uddannelses- og Videns-
Center

Arbejdsområder

Evalueringer, analyser,
udviklingsopgaver, foredrag
og workshops.

Kontakt

Tlf. 51 81 65 30

E-mail: japo@km.dk

Berit Weigand Berg

Udviklingskonsulent
Kirkefondet

Arbejdsområder

Udviklings- og forskningsprojekter,
netværksfacilitering, kurser, foredrag
og workshops.

Kontakt

Tlf. 21 48 47 89

E-mail: bwb@kirkefondet.dk

FOLKETINGET

Spørgsmål og debat

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Pause

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Pernille Vigsø Bagge

Formand for Præsteforeningen

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Anton Pihl

Formand for Landsforeningen af Menighedsråd

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Inge Kjær Andersen

Næstformand for Landsforeningen af Menighedsråd

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Spørgsmål og debat

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget

FOLKETINGET

Afrunding

Søren Espersen (DD), formand for Kirkeudvalget

Åben høring om det lokale demokrati og folkekirkens
tilstedeværelse i fremtiden
Kirkeudvalget